

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postáa szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadásán
 vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 24.

Üsd vissza.

Nemrégiben a Lipótváros lapja, mely tehát feltétlenül hazafias és „gut gesinnt,” világgyá röpitette azt a jelszót: „Üsd vissza.”

Valami rakoncátlan gyereknek a fülét fogta meg a tanítója, ami ugyan nem volna nagy dolog, de hát abban a gyerekben a Lipótváros vére csörgedezett, azért irtak hetekig a lapok a fanbetyárokról és biztatták a kamaszt, hogy üssön vissza.

Nem sokára ez eset után egy durva fráter berontott az iskolába és legyalázta, arczul verte a tanítót a gyermekek előtt. Erről az esetről egy pár sorban volt említés téve, hiszen nem gyereket ütöttek, csak tanítót. A tekintélyek kora pedig lejárt.

Bécsben egy pár szemem szedett ember nyíltan hűtlenségre izgat. Elszakadni Rómától, hogy szívesen lássák őket Berlinben. E küzdelmükben, mit magyarul hazaárulás és hűtlenségnek hívnak, már többször érzékenyen megbántották a királyi család egyes tagjait. Lapjaink csendesen szunnyadtak ez időtájt, hiszen csak a tanítót verik a gyerekek, de most ismét zúgnak!

Hajh! A tanító visszaütött. A trónörökös kijelentette, hogy neki nem tetszik a Wolfék mozgalmá és szíve mélyéből helyesli a kath. iskola-egyesület irányzatát, mely ezt a mozgalmat ellensúlyozni igyekszik.

Hogyan mer így beszélni egy trónörökös? Kérdik bámulva a mi liberális lapjaink? Ugy látszik, erősen csalódtak. Azt hitték, hogy kidobhatja a kath. iskola-egyesület tagjait talán a trónörökös és rendjelet ad Wolféknak a trón gondjainak könnyítésére kifejtett buzgó munkájuk elismerésül.

De nem csak azért haragusznak a lapok, hogy így beszélt a trónörökös, hanem azért is, hogy egyáltalában beszélt.

Hogy mer egy trónörökös véleményt nyilvánítani? Egyáltalában, hogy mer politikai nézetet vallani, mi joga szól az ország ügyébe, hiszen nem riportter, sem nem képviselő, sőt katoná, akinek politizálni nem szabad. Nosza rajta, meg kell interpellálni a hadügyminisztert, hogy van-e tudomása arról, hogy egy Ferencz Ferdinánd nevű tábornok politikizálni mert — és ha igen, szándékozik-e megdorgálni?

Valóban ez a bárgyu interpelláció megtörtént és dehogyan ítélik el akár az osztrák, a magyar vérbeli lapok.

Valóban nagy lélek kell ahhoz, hogy egy király alkotmányosan uralkodjék. De az alkotmányos uralkodás nehézsége nem az uralkodók személyében van, inkább a tolatókban, kik az alkotmány örve alatt a régi autokratákból, a modern haladás vívmányai szerint automatákat próbálnak csinálni, mely mindent tegyen, ha rángatják, de ne mukkanjon magától.

Persze, ha egy járda taposónak a tyukszemére hágnak, az nyulhat kard vagy pisztoly után a becsülete miatt s még dicsérik is érte, hogy nem hagyja

magát s gyávanak mondanák, ha nem így tenne, addig az uralkodóháznak lehet a koronájára hágni sáros lábbal, megpiszkálni személyüket mozdaltalan kézzel, de szólni érte nem szabad, mert az alkotmányértés.

Furcsa ez a liberális észjárás.

Mikor az angol trón urát kapott, nyíltan hirdették a lapok, hogy a trónörökösét választották meg a szabadkőművesek védnöküknek. Ő el is vállalta, de senki sem háborodott fel rajta, hogy mit fog ő csinálni ebben a sötétben tanácskozó testületben, melynek még pénztárkönyveit sem vizsgálhatja felül a rendőrség, mint a jámbor falusi temetkező egyesületeknek nálunk, vagy a Schulvereinekét odaát.

Magunk részéről nem tagadhatunk el bizonyos örömteljes reményt, mikor trónörökösünk cselekedeteit mérlegeljük.

Ott van első nyilvános szereplése, mikor keresztül vitte házasságát.

Mennyi energia, mennyi önfeláldozás kellett ahhoz, hogy ez megtörténhessen. Egész férfi kellett ehhez. Most megteszi bátor nyilatkozatát. Szokatlan és ilyen őszinte formában nagy horderejű volt az a nyilatkozat. Kemény jellemnek kell annak lenni, ki így mer beszélni.

Nos, e két fellépésből azt látjuk, hogy trónörökösünk egész férfi, aczélos jellem, akitől nagy fordulatok, nagy elhatározások várhatók.

Ez pedig nekünk drága reménység.

Ki hinné vajjon, hogy csak úgy magától átszuszték hozzánk a monarchia súlypontja?

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A korpakenyér.

(Svéd elbeszélés).

Irtá: Hedenstjerna Alfréd.

(Vége.)

Egyszer az történt, hogy amaz őszi napok egyikén, a mikor régebben a nyári vendégek búcsút mondtak a tiszteleteseknek, megérkezett Svea azon a vonaton, melynek részvényei ekkor már Alm János kezében voltak a melynek különben János üzletigazgatója is lett.

Svea kopottas esőköpenyben volt, betegesen és elhagyottan nézett ki; egy kissé meg is öregedett azóta, hogy oda volt, de még mindig elég mulató nő volt tulérett és lekulini készülő gyömböles ingere ömlött el külsőjén.

A lány bizonyos színészi modorban állított a gyár irodájába gyengéd utalással arra, hogy mily lealázó rá nézve, szükségében és nyomorában Jánoshoz folyamodni. Ez azt felelte, hogy ő nagyon örül a látogatásnak s úgy látszott, mintha igazat mondott volna.

Pár napot pihenőre fordított a leány s midőn a hét végét ért, Svea Alm János gyártulajdonos alkalmazottja lett, mint az a bizo-

nyos, komoly és jobb modoru nő, az eddigi szakácsné elbocsátatván.

Svea nagysám csakhamar lábrakapott új állomásán s napról-napra virulóbb, egészségesebb lett.

Az esték októberben már egy kissé hosszúnak, a házi tűzhely olyan barátságos, a thea meg csalogató s az emberi szív, mikor ket-tecskén, négy szemközt beszélgetnek, épp oly könnyen tulárad, mint nyáron a napfényes napokon.

Egy este, egy kilencz óra tájt, mikor már sokáig és meghíten társalogtak együtt, hirtelen valami szokatlan, bizsergető, kellemes érzést észlelt magán Alm János, mely onnan eredt, hogy egy puha női testet ölelt a kebelére, míg nyakát kerek karok fonták körül.

Alm János némi idő múlva szelíden kibontakozott a kellemes bilincsek közül és határozott arczczal így szólt:

— Ne értsük félre egymást Svea! Nincs okom titkolni előtted, hogy rajtad kívül más nem szerettem soha s hogy a te társaságodat rendkívül sokra becsülöm. De feleségemmé nem leszesz soha, gyermekeim anyjává nem tehetlek, mert benned megbizni, rád építeni nem merek. Neked már nagyon is sok nyári regény- idyll nyomja a lelkedet, nekem meg csepp kedvem sincs ahhoz, hogy a nevedet

neked oda kölcsönözve jogokat szerezzek magamnak arra, hogy azok valódi értékét megbiráljam, kikutassam. Biztos lehetsz, hogy én téged szeretlek s utolsó lehelletemig szeretni foglak; míg a nőmet, a ki olyan jó volt, hogy a helyét neked átengedte, sohasem szerettem. Ugy érzem, hogy ha te még egyszer magamra hagysz, vagy nem tudsz ellentállni a kísértésnek, hogy egy más férfival ne kacérkodjál, akkor a szívem ezt meg nem bírja s a bánat sirba visz magával utánad. S mégis kötelességem vigyázni arra, hogy házamat, jó birneve-met és gyermekeimet gyalázat ne érje. Ezt erősen feltettem magamban s ez a határozatom ép oly szilárd és megmásíthatatlan, mint az, hogy a sorsodról minden körülmények közt gondoskodni fogok. Megértettél ugy-e Svea?

A lány úgy megtört, összeesett a szavakra, mint egy megvert kutya. Pár lépést előre tá-molygott, azután megállt s úgy állt ott egy helyen földre süttöt szemmel, lecsüngő fejjel és karokkal, mintha szoborrá meredt volna. Csak annyit suttogott magában, hogy neki azonnal el kell utaznia valahova. De azért még sem utazott el, hanem a háznál maradt.

Egy rövidke hét sem telt bele, már ismét oly élénken és kellemesen elcsevegett János a leánnyal, ismét oly kedvesnek találta a jelenlétét s megadván hűségnek a viseletét, mint azelőtt.

Meg kell azt fogni és erő kell hozzá, hogy azt áttegye, aki megfogta.

Nos úgy látjuk, hogy a trón örököse erős is, kitartó is, őszinte is. Kell-e több, hogy észre vegye a hagyományos osztrák politika hibáját mely a mi kevésbe vevésünkben nyilvánult. De képes-e egy megalkuvó opportumu ember szakítani a megcsontosodott családi politikával, nemzetiségi érzéssel? Képes-e akkora változást csak eltérni is, amelyet neki kell elvégezni, hogy hazánk utópiája megvalósuljon?

Nem! Erre csak olyan erős jellem és nyílt fő képes mint a milyen trónunk örököse. Sokat remélhetünk tehát tőle. De éppen ezen fellépésével megmutatta, hogy van erős élő hite is és ez már nem reményt, de feltétlen biztosítékot nyújt arra, hogy esküdt alkotmányunkat megfogta tartani és tartatni.

Aczél karu erős szivü király lesz ő.

Főispánok lemondása.

Ma ismét három főispán lemondásáról beszélnek a politikai körökben. Ertesülésünk szerint ugyanis báró *Bornemissa* Károly külügyi, báró *Vay* Dénes pozsonyi és *Rónay* János torontáli főispánok adták be lemondásukat. Ezek a lemondások éppen olyan önkéntesek, mint a milyen *Vojnich* bács megyei főispán lemondása volt.

Német hang az Adria javaslatról.

A *Berl. Tagblatt* az Adria javaslattal foglalkozva egészen új verziót hoz fel annak indoklására, hogy miért kellett az Adria szerződést már most újabb 20 évre megújítani. Nevezett lap szerint az egész Adria szerződés a közös haditengerészeti kormány műve és azért van az, hogy annak egyes pontjai a laikus emberek előtt oly érthetetlenek. Ugyanis a tengeri hajók szaporítására a delegációktól nagyobb összeget kisorsolni egyáltalában lehetetlen lévén, a tengerészeti kormány magánhajózási társaságok hajóparkját szeretné jelentékenyen megszorítani látva, minthogy az újabb

tengeri háborúkban bebizonyult, hogy a jól épített kereskedelmi hajók tengeri csatákban előnyösen használhatók. Hogy pedig az Adria megfelelő hajók építésére köteleztessék, ennek fejében a szerződést már most kellett megújítani.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 24.

Ha a Tudományos Akadémia pályadíjat tűzne, melylyel a legtevékenyebb képviselőt jutalmazná meg, — úgy azt a pályadíjat egyedül *Major* Ferencz érdemelne meg s nincs kétség, hogy azt meg is kapná. Nincs kérdés a magyar parlamentben, melyhez a legnagyobb tanúsággal hozzá nem szólna. S mint ellenzéki képviselő képességét adta annak is, hogy obstrukció esetében is nagyon megállná a helyét. El is ösméri az egész ház kivétel nélkül, hogy munkásságban, tudásban felülmult sokakat rövid parlamenti tagsági ideje alatt.

Ma is az egész Adria-vitát ő töltötte be. A 8., 9., 10. §. került ma napirendre. *Major* Ferencz nem késett minden pontnál szakszerű tudományos észrevételeit megtenni s módosításokkal a kibontakozás útjait megmutatni.

A kormánypárt ugyan próbálta zavarba hozni gúnyos közbekiáltásaival, de látva, hogy az ellenzék, sőt a miniszter is a legnagyobb figyelemmel hallgatja, jobbnak látta rossz elcelődésével felhagyni.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök *Dániel* Gábor 10 órakor nyitja meg az ülést.

Elnök: *Morzányi* Károly, Budapest Erzsébet-városának megválasztott képviselőjét végleg igazoltatnak jelenti ki.

Belitska Béni, a közigazgatási bizottság elnöke betérjé az 1896—1901. ülésszak alatt örökös főrendi tagságot nyert családok beiktatásáról szóló jelentését.

Következik a napirend.

Az *Adria törvényjavaslat* részletes tárgyalása.

A VIII. §-nál.

Pár hónap múlva már megint odajutottak, hogy János azon vette észre magát, hogy a leány újra a nyakában csüng. Ezúttal már nem fejtette le magáról az ölelő karokat, csupán suttogva mondta:

— Jussan eszedbe szívem a multkori... Légy nyugodt, én már megbocsájtottam, de feledni, azt nem tudok soha!... Sem pedig változtatni...

Hónapok, évek mulnak. Minden marad a régi. A leány lelke örökös remegés, méreg, remény és megadás közt hullámozik, hánykódik ide-oda.

A férfi a lány ömlengését, vonzalmának jeleit szívesen fogadja, de lekötöni magát nem enged. Állandó nyári vendég lett belőle s a leánynak rajta kívül más férfival nem lehet köze.

Egy napon görcsös zokogásba tört ki a szerencsétlen és panaszkodva mondta:

— Volt idő, mikor irántad érzett rokonszenvedésem, korpakenyérhez hasonlítottad, mert olyan ostoba szeleburdi voltam, hogy gyerek eszemmel a kedvéért az egész világot ki nem kosaraztam. De kérdem tőled, hogy ketőnk közül ki az, a kivel most kutya módjára bánunk? Vajjon te, vagy én? megalázó élet ez a szomorú tengődés a kegyelem morzsáin, egy markos kéz nyomásával a nyakunkon, ez a jogok és egyenlő rang nélküli szerelem, hogy hívják ezt az igazi nevé, ha nem száraz ke-

nyérnek, kutyakenyérnek!? Beszélj János nincs-e hát igazam?

A férfinak arezán fájdalmas vonás jelent meg, meleg részvétet tükrözöttetett vissza. Látott rajta, hogy az életét is szívesen odaadná azért a leányért, ha csak arról volna szó, ahhoz azonban, hogy őt magáéva tegye, magához emelje s az eddigi bánásmódjáért, az eddigi állapotért bocsánatát kérje, szemben a világ szájával nem volt elég bátorsága. Tudta jól, hogy ha valamikor, — akár a halál akár más körülmények folytán válniok kell, — keményszívűségét, a mit most magára erőszakol, keserűen meg fogja siratni, de annyiszor és oly kézzel foghatóan csalódott már ebben a leányban, hogy bármennyire akart, nem tudott többé hinni a szavainak. Az egyszer eljátszott bizalmat bajos visszacserezni, elvesztett hitüket nagyon nehéz újra visszanyerni.

Valami hideg, kemény kifejezést vett fel János tekintete, midőn határozatát szilárd hangon kijelentette:

— Mily végtelen könnyű, milyen gyerek játék lett volna egy olyan ritka kedves teremtesnek, mint te Svea ettől a gyűlölt kutyakenyér-től megszabadulni! Nemde édesem?!... Látod, látod nem kellett volna egyebet tenned semmit a világon, csak egy pirinyó kutyahüségét mutatnod irántam s minden másképp állana.

Jobb hajókat!

Major Ferencz: Nagyon fontosnak tartja ezt a §-t s ennél tovább szándékozik időzni A §. második bekezdését nagyon homályosnak mondja, mert nincs benne kellőleg körülvonatkozva, mely új hajókat köteles az Adria beszerezni. Okvetlen megmásként tartja ezt. Erre nézve módosítványt ad be.

A harmadik szakaszt tisztán szemfényvesztésnek tartja, — mert ha ennek kellő érvényt akarnánk szerezni, úgy feltétlenül szükséges volna Fiumében hajógyárakat építeni. Kéri a minisztert, szándékozik-e Fiumében egy hajógyárat létesíteni, esetleg létesíttetni. Kéri az egész szakaszt megváltoztatni.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: Reflektál *Major* észrevételeire s kimutatja, hogy a második pont nem szorin módosításra, mivel abban kétséget kizárólag szó van róla, hogy az Adria csak jó alkotású hajókat használhat. Kéri a szakaszt változatlanul elfogadni.

Az elnök szavazásra bocsátja *Major* Ferencz módosításait.

Major Ferencz, kéri módosítását felolvasni, mert a ház tagjai csak szavazni jöttek be s így nem tudják, miről szólnak a módosítások. (Derűtséggel jobbról.)

Kubik Béla! Nagyszerű! Ezt jól csinálja!

A ház a 8. szakaszt eredetiben fogadta el.

IX. szakasznál.

Menetsebesség 9 mértföld.

Major Ferencz:...

Thaly Ferencz: Már megint *Major*.

Kubik Béla: Nini, már megint ki megy mindenki! Majd bejőnek szavazni. (Derűtséggel balról.)

Major Ferencz kifogásolja az Adria hajójáratait. Konstatálja, hogy a szerződés ezen pontja teljes önhatalmat ad az Adria kezébe. Kéri, hogy e szakasz első pontjához egy új pont toldassék, mely pont hivatva lesz meghatározni az Adria menetsebességét. Egy módosítást nyújt be, mely szerint a hajók menetsebessége minimális 9 mértföldben állapíttassék meg.

Molnár Józsiás: Támogatja *Major* Ferencz módosítványát.

Madarász József: Szintén pártolja a módosítványt s kéri a minisztert, hogy erre nézve még a vita bezárása előtt nyilatkozzon. Azt hiszi, ezt megkövetelheti.

Szükség van bérelt hajókra.

Hegedüs miniszter: Szívesen tesz eleget *Madarász* jóhiszóságának. *Major* Ferencz sokban tévedt. Hangoztatja képviselő ur, hogy a marseillei járatok tisztán triestri exportra szorulnak. Ez nem áll. Kimutatja, hogy az egész szállítás 136,719 tonna; ebből Fiuméra esik 47,737 tonna. Triestire 21,191. Ebből látszik, hogy a forgalom jóval nagyobb része Fiuméra esett.

A hajóbérlést szükségesnek tartja s különösen az angol hajók bérlését, mert czélja, hogy Magyarország hajói a legmesszebb menő utakra is eljussanak. Ily hajókat a *pionier* tiszt teljesítésére is alkalmasnak talál. A menetsebesség nem volt meghatározva a multban sem, csak az, hogy mennyi sebesség képességgel kell bírnia a hajóknak. Kéri az eredeti szöveget elfogadni.

Major Ferencz személyes felszólalása után a ház a módosítványt elveti.

Öt perc szünet.

Szünet után.

X. §-nál

Major Ferencz: Az Adria díjtételeit nagyon magasnak tartja s tekintettel kereskedelmi és ipari fejlődésünkre, azokat leszállítani kéri.

Major után *Hegedüs* miniszter szólott a szakasz mellett s a 10. §-t változatlanul elfogadták.

Elnök konstatálta, hogy a ház nem határozatképes s az ülést bezárta.

Oszták bibornokok ünnepélye Budapesten.

Budapest, ápril 24.

Dr. *Skríbensky Leó* báró prágai herceg-érsek és dr. *Puzyna-Kniaz János* lovag krakói herceg-püspök, újonnan kinevezett bibornokok biretum átadására, — mely e hó 25-én d. e. 11-kor lesz, — nagyban folynak a készületek a budai királyi várban. A Zsigmond-kápolnát díszítik s az ott megjelenendő méltóságok részére a már rajzban kijelölt helyeket rendezik. A két hatos fogatot jártatják, ezen fognak az új bibornokok ugyanis felvonulni. A földig érő hosszú farku fekete lovakat, melyeket e czérra külön Bécsből hozattak le, megbámulják a várban járó-kelek.

A szertartás maga a következő rendben fog történni:

D. e. 1/2 11-kor a pápai követekké kinevezett kamarások titkársaikkal kettős fogatokon a Zsigmond-kápolnába mennek, hol a baloldali mellékoltharra az ott levő tálczára helyezik a bibornoki fővegeket a pápai brévékkel együtt. Innét a pápai követek az újonnan kinevezett bibornokokhoz térnek vissza.

Eközben dr. *Schlauch* Lőrincz bibornok, váradai püspök és *Taliani* bécsi pápai nuntius a kápolnába a szentély jobb oldalán kijelölt helyre vezettetik ünnepélyesen. A hercegprimás betegségével kimentette távolmaradását.

Háromnegyed 11 órakor a bibornokok pápai követekkel hatos fogatokon külön-külön a királyi várba jönnek, — hol b. *Simor* hercegprimás óta biretum átadás nem történt — előtük menyén kettős fogatokon a pápai gárdisták, s udvari papjaik. Itt a kihallgatási terembe mennek, hol ő Felsége megérkezését várják, ami után a bibornokok a király előtt menve a Zsigmond-kápolnába indulnak, hol a szentély bal oldalán készített imazsámolyiaval ellátott helyen foglalnak helyet, hátuk megett a követekkel. Ő Felsége a fő oltár evangélium-oldala mellett foglal helyet.

Az ünnepélyes mise, — melyet dr. *Kohl* Medárd felsz. püspök fog végezni, — ekkor megkezdődik; melynek végeztével a követek a főoltárhoz mennek, hol térdet hajtva ő Felségének átnyújtják a brévét, melyet megérintve ő Felsége ennek felolvasását rendel el „Legator” szóval; ezt ő Felségéhez előzőleg intézett latin üdvözlét után felolvassák.

Majd ennek végeztével átnyújtják a biretumokat ő Felségének, ki az e közben eléje térdelt bibornokok fejére teszi ezeket; s ezután a bibornokok az oltárhoz mennek a miséző pap jobbára, ki a hálaadó hymnust, a „Te Deum”-ot énekli, melynek végeztével *Skríbenszky* bibornok áldást ad.

Ezzel véget ér a szertartás s ő Felsége kíséretével a várba vissza megy. A bibornokok ez alatt dísz ruhájokat fölvevén a sekrestyében, audienciára mennek ő Felségéhez a pápai követekkel, a pápai nemes gárdistákkal s udvari papjaikkal együtt.

Az új bibornokok tiszteletére, ő Felsége d. u. 6 órakor nagy ebédet ad, melynek egyik érdekessége az, hogy a tányérok, evőeszközök, tálak stb. mind szinaranyból valók.

* * *

E hó 23-án este 8 órakor gróf *Szapáry* Pál *Puzyna* bibornok tiszteletére, a Parkklubban ebédet adott. Szapáry grófot a hála és tisztelet fűzi az új bibornokokhoz: ugyanis a krakói herceg-püspök gyóntatója volt *Szapáry* gróf feleségének.

* * *

Ő Felsége ma délelőtt 11 órakor magánkihallgatáson fogadta a két oszták bibornokot, valamint a velük ide érkezett nemesi gárdistákat és pápai allegátusokat. Elsőnek jelent meg a prágai herceg-érsek, báró *Skríbensky* Leó, a melléje rendelt pápai nemesi gárdistával, gróf *Selimei* Salvatorral; utánna fogadtott a krakói herceg-püspök, lovag *Puzyna* gróf *Selimei* Pius nemesi gárdistával. Végül fogadta a király, szintén külön-külön kihallgatáson gróf *Zichy* Gyula és Mgse *Caccia* Kamil pápai allegátusokat.

* * *

A mai szertartásra magas állású személyiségek érkeztek a fővárosba. Báró *Skríbensky* Leó prágai érsek és kozielszkói *Puzyna* János knyász, krakói püspök tegnap délután érkeztek Budapestre. *Skríbensky* Leó érsek nagybátyja, báró *Skríbensky* Pál már tegnap jött meg *Prilesz* várából. *Taliani* érsek, pápai nuncius délelőtt utazott el Bécsből *Aversa* nunciaturai titkárral Budapestre, ahová *Eulenburg* herceg német nagykövet már tegnapelőtt este indult el, *Lembergől* gróf *Fininszki* helytartó ma utazik Budapestre, hogy ott legyen, mikor *Puzyna* érseknek átadják a bibornoki kalapot. *Körber* oszták minisztereinek, *Hartl* oszták kultuszminiszter és gróf *Coudenhove* prágai helytartó is Budapestre jönnek. A bibornoki kalapot *Selimei* Salvator és *Selimei* Pius grófok a pápai nemesi testőrség tagjai és *Zichy* Gyula gróf pápai szolgálattelvő titkos kamarás (ki a székesfejérvári egyházmegye tagja) hozták el Rómából Budapestre a pápa megbízásából.

A város világitása.

— Az ajánlatok bírálata. —

A város nyomoruságos világitása is reform alá kerül végre s nem fogjuk kidobni a rengeteg összeget pislogó petroleum világitásra.

A köz- és magánvilágitásra beérkezett pályázatokra tegnap mondta el véleményét *Hollós* József kiváló szakférfi s határozottan ajánlotta a városnak a házi kezelést, de hangsúlyozta, hogy amilyen hasznos ez, ha jó kezekbe van letéve a fontos mű vezetése, kezelése, — éppen olyan káros lehet, mint már példa mutatja, ha a sógorság, komaság már a kezdetnél közrejártszik.

Az ajánlatok között a Ganz-gyárét találta legelőnyösebbnek.

Sajnálattal konstatáljuk, hogy az általán örömmel fogadott *Rimanóczy*-féle ajánlatnak alig pótolható hiányát kimutatta a szakértő.

A tanácsülésről a következőket közöljük: A tanácsülésen első sorban felolvasta *Rimler* Károly főjegyző a márczius 31-ig beérkezett ajánlatok felbontásáról felvett jegyzőkönyvet, a mely szerint a világitás házi kezelésére az Egyesület villamosági részvénytársaság, a budapesti Ganz-czég és a berlini Westinghous czég adott be ajánlatot, míg a világitásnak szerződés szerint leendő ellátására a bécsi Electriche Gesellschaft, *Rimanóczy* és *Rendes*, valamint a berlini Westinghous czég tettek ajánlatot, amelyek tanulmányozás és felülbírálat végett kiadattak *Hollós* József műszaki tanácsosnak.

A jegyzőkönyv felolvasása után a polgármester felkérte *Hollós* József műszaki tanácsos, kir. főmérnököt, hogy terjessze elő szak-szerű véleményét a beadott ajánlatokról.

A házi kezelés.

Hollós József kir. főmérnök könnyen érthető világos módon terjesztette elő részletes véleményét.

Első sorban azokkal az ajánlatokkal foglalkozott, a melyek a villamos berendezés elkészítésére tettek ajánlatot, a mely módozat mellett a város házilag kezelné ugy a köz- mint a magánvilágitást.

A berlini Westinghous ajánlata gyengébb gőzgépet vett fel; hálózatot nem tervezett; a réz sodrony árát sem teszi ki ajánlatában s különben a világitás ára is drágára van szabva. Ez az ajánlat tehát komolyan nem vehető.

Igy csak a másik két ajánlatot: az Egyesült villamosot és a Ganz-gyárét vette az összehasonlítás alapjául.

A gőzcép mindkettőnél egyenlő, a villany ára az Egyesültnél némileg magasabb. Azonkívül ez az ajánlat külön vezeték s transzformátorokat tervez a házi és külvilágitásra, amit *Hollós* József hibásnak tart.

A Ganz czég ajánlata sokkal praktikusabb. E szerint a felépítményeket, földesást a város házilag készíttetné. Azonkívül a villanyellátásra a czég külön ajánlatot tett.

Összehasonlítva a két ajánlatot, az egész berendezés kerülne:

az Egyesült ajánlata szerint 635,000 kor.
a Ganz czég „ „ 554,000 ko-

ronába. Az ajánlatokban 2000 köz- és 2000 magánvilágitásra szolgáló lámpát vettek fel, de ez utóbbit kevesli s 6000 lámpa erőt tart összesen szükségesnek, nehogy mindjárt az első években a telep és hálózat kibővítése előtérbe lépjen.

A kezelést a város vegye át s a telep a vízvezetéknel legyen. Mivel azonban a hegyek között a felső vezeték veszélyeztetve van, ajánlja, mikép a teleptől a nagy hidig kábel vezetessék. Ez ugyan többbe kerül, de biztosabb. Szükséges továbbá szerszámok stb. felszerelésekre mintegy 20,000 korona. Mindezeket felszámítva az egész berendezés és felépítés a Ganz czég ajánlata szerint 600,000 koronába az Egyesült villamossági társaság ajánlata pedig 638,000 koronába kerülne. Azonkívül a Ganz czég ajánlata technikailag is kifogástalan.

Áttért ezután *Hollós* főmérnök az üzem költségekre.

Az első pár évben az évi üzem költség 65,000 korona, később a magán fogyasztás terjedésével évi 75,000 korona. Ha hozzászámítjuk a kiépítésre felveendő 600,000 korona törlesztés költsön számítását, első években az összes kiadás 98,000 korona, később 103,000 korona.

A városnak 4.29 fillérbe kerülne egy hettowatt villany előállítására.

Az első pár évben a város a magán fogyasztóknak 7 fillérért, a színháznak 4 fillérért adná a villanyt s e szerint befolyna jövedelemként a magánvilágitás után évi 48700 korona, tehát a városnak a közvilágitás 56 ezer koronába kerülne.

Később, mintegy 10 év múlva, alig kerülne évi 8000 koronába az egész közvilágitás, dacára, hogy még tartalék-alapról is gondoskodnék a város. Sőt igen valószínű, hogy az első tíz év leteltével tiszta jövedelmet hozna a villamos világitás a városnak.

A szakértőnek az a véleménye, hogy a városra az lenne a legelőnyösebb, ha a Ganz-czeggel építtetné ki az egész művet s a világitást házilag kezelné.

A szerződéses ajánlatok.

Áttért ezután a kir. főmérnök azokra az ajánlatokra, amelyek a világitásnak szerződéses uton leendő ellátásáról szólnak. Ilyen három van: a bécsi Electriche Gesellschaft,

Rimanóczy és Rendes és a berlini Westinghous cége.

Ez utóbbi drága is és kizárólagos jogot kér. Látszik, hogy félreismeri az itteni viszonyokat.

A Rimanóczy és Rendes ajánlata inkább azt mutatja, hogy az egész dolgot finanszírozni akarja a város részére. Az ajánlat különben nemcsak szokatlan, de nagyon hiányos és számítás alapján nem szolgálhat. Mi lenne például, ha néhány év múlva ki kellene bővíteni a telepet és hálózatot, ki teljesítené ezt? Ujabb találmány esetén, ha ugyanannyi lámpa mellett kevesebb villanyerőre lenne szükség, mint például a gáz-auerógnél, — kinél keresne jogorvoslást a vállalat. Ezeket és még több ilyen kérdéseket vetett fel, amelyből kimutatta, hogy a Rimanóczyék ajánlata igen sok kiegészítést kíván.

A bécsi Gesellschaft ajánlata szakszerű, látszik rajta a gyakorlott szakértő. A szerződési viszonyra vonatkozólag ez az előnyösebb.

Végül ismételt figyelmébe ajánlja a tanácsnak a házi kezelés czélszerűségét, annál inkább, mert erre elég kedvező ajánlat van.

A tanács a szakértő véleményét kinyomatja s május hóban rendkívüli közgyűlést hívnak össze a világitás kérdésében, hogy június hó 15-ére felmondhassák a gázgyárnak a szerződést.

UJDONSAGOK.

A szerencsétlen Czirjék.

Megható levelet kaptunk a mai postával. Vád, védelem és elkeseredés van benne s igazán nem tudjuk, közreadjuk-e a levelet, vagy helyreigazításokat adjunk, vagy pedig egyszerűen tudomásul vegyük a levelet?

Pázmány Lajosné írja e sorokat, a kinél Czirjék Emil utoljára lakott; mikor elolvastuk a sorait, akkor látjuk, micsoda kényelmetlen mesterség az az újságírás. Egy szót véletlenül nem úgy írunk meg, a mint másnak tetszenék s ebből származik vád, védelem és elkeseredés...

Azt írja Pázmány Lajosné, hogy Czirjék Emilre nem úgy bukkantak rá nála. Dehogy is rejtegette ő a szerencsétlent! Tudtak az ő ittlétéről felesége, gyermekei, rokonai, barátai, ha akartak róla tudni. Hamem hát nem akartak. Czirjék Emil a feleségének is könyörgött, engedje hozzá legalább a gyermekeit. Nem engedte. Vajjon nem volt ennek is része Czirjék szerencsétlen kitörésében?

Czirjék csak átutazóban volt Pázmány-nénál s kétszer is volt szállva nála a napokban. Nem gondolta senki a veszedelem közellétét, csak a második látogatásnál tűnt fel erős izgatottsága. Ugyanakkor jelen volt egy jó barátja is Czirjéknek, a ki szintén gyanútlanul vett részt a társalgásban.

A roham oly hirtelen jött, hogy a jóbarát első meglepetésében és ijedtében — eltűnt. Pázmányné idegeire annyira hatott a váratlan jelenet és a váratlan eltűnés, hogy azontul nem tudott semmit tenni a szerencsétlennel. Most e miatt mentegetődzik. De hát mit várhatunk gyöngye nőtől egy örülttel szemben?

Micsoda izgatott lélekből származhatott ez a levél, ha írója azért mentegetődzik, mert a lehetetlent nem követte el?

Izgatott a védelem, izgatott a vád is.

Vádolja azokat, kik Czirjékét utjára eresztették, jóllehet baját jól ismerték. Vádolja azokat, a kik lakomán borral és rummal kínálták Czirjékét, pedig tudták, hogy a szesz izgatja. Hogy kiket ért ez alatt, nem tudjuk, nem is kutatjuk. Csak közre adtuk Pázmányné leveléből a vádakat, a védelmet, remélve, hogy egy izgatott lélek elkeseredését lecsillapítjuk vele.

S akkor bizonyára ő maga fogja legjobb néven venni, hogy leveléből a vád és védelem mellől kihagytuk a legerősebb részt: az elkeseredést.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

Április 27. A tanítók segélyegyletének közgyűlése d. u. fél 5 órakor.

Április 28. A kath. legényegylet közgyűlése.

* Az egyházmegyei tanfelügyelő körútja. Falotag László prelátus tanfelügyelői körútjában két napot Debreczenben időzött. Ez idő alatt sorra vette a kath. iskolákat, de különösen a tanítónőképződét. A tapasztaltak felett mindenütt nagy fokú megelégedésnek adott kifejezést s egyben ígéretet tett, hogy a debreczeni zárdáról nem fog megfélekedni. A tanügyi szolgálatában megöszült jótékony főpapnak ez ígérete Debreczenben nagy örömet keltett.

* Birói vizsga. Hermann Aladár és Pap Károly, a nagyváradi kir. törvényszék aljegyzői a birói vizsgálatot Budapesten kiváló sikerrel tették le.

* Mária Valéria zászlóanya. A budapesti Mária-kongregáció e hó 28-án délután 3 órakor tagfőlvétellel egybekötött zászlószentelést tart, melyen ő Fensége Mária Valéria főhercegnő személyesen fog megjelenni és a zászlóanyai tisztet betölteni. Az ünnepély nagy fényvel az erzsébetvárosi templomban fog végbemenni.

* Buza szentelő. A mezőkön, — daczára a cseppet sem tavaszias időjárásnak, — sötétzöld vetések hullámzanak. A gazdák örömmel szemlélik az istenadta buja gabona táblákat s reményvel telnek el, hogy fáradságos munkájuk meghozza örvendetes eredményét. A róm. kath. egyház ősi idők óta, ünnepélyesen megáldja Szent Márk-napján a vetéseket s Isten bő áldását kéri a mezőkre. A buzaszentelést ma — csütörtökön, d. e. 9 órakor — tartják meg a l. sz. székesegyházban, a Szt. László-templomban és Várad-Velenczén, ez utóbbi helyen alkalmas idő esetén körmenet vonul ki a mezőkre.

* Szén hiányában cukor. Genuából jelentik, hogy a Tampából érkezett »Citta de Messina« gőzhajó parancsnoka azt beszéli, hogy hajóján a rettenetes viharok következtében a szén utközben kifogyván, a kazánok fűtésére a hajón lévő cukorkorrományt volt kénytelen felhasználni. Ily módon mintegy 500 tonna cukrot tüzelt el.

* Rendőri hírek. Botrányt okozó csavargó. Papp József csavargó tegnap este nagy botrányt csinált a város több utcáján. A járőrök végül már a rendőrséghez telefonoztak s bekisértették a botrányhóst. Holnap illetőségi helyére toloncsolják. — *Megtámadott kis leány.* Elek Károly diószegi születésű 23 éves napszámos tegnap délután 1—2 órakor a fűzesben, az őssi-i vasúti hid mellett megtámadta a rózsát szedő Vékony Etelkát. A leány anyja tegnap este panaszt tett a rendőrségnél. A tettest elfogták s már át is kísérték az ügyészséghez. — *Levetkőzött az utcán.* Niedermann Gyula 15 éves tanuló, tegnap este a kispacz-téren idegrohamában levetkőzött. Pataky Károly r. fogalmazó bekisérte a rendőrségre, hol revolverét elkobozták s később, mikor magához tért, hazakisérték anyjához Szent-Anna-utcára.

* Kórházi ülés. Biharvármegye kórházi választmánya április hó 27-én délelőtt 10 órakor az alispán elnöke alatt ülést tart.

* Báro Fejérváry Géza. A »Budapesti Tudósító« jelenti: Az a hír, mintha báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter ma Lovranából ideérkezne, hogy ő Felségének köszönését fejezze ki, úgy látszik félreértésen alapul. Amint tudni véljük, Fejérváry Géza bárónak tényleg szándékában volt, hogy ő Felsége mostani budapesti tartózkodása idején félbeszakítja lovrana-i üdülését, hogy a betegsége alatt ő Felsége részéről megnyilvánult legfelsőbb érdeklődésért háláját fejezze ki, de a honvédelmi miniszternek módjában volt meggyőződni arról, hogy ő Felsége nem venne jó néven, ha ebből a czélból a mostani változó időjárás mellett kitenné magát egy hosszabb utazás fáradsalmainak, úgy hogy báró Fejérvárynak egyelőre le kellett mondania e terve megvalósításáról.

* Temetés. Tegnap délután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra néhai özv. Maresch Károlyné hült tetemeit. A derék öreg nő koporsóját szebbnél-szebb koszorúk fedték. A gyászszertartást Krisztik János káplán vezette, mely után a gyászmenet az újvárosi központi temetőbe vonult.

* Az Irgalom Házának fölavatása. San Marco herceg özvegye, született Nákó grófnő özvegyiségében a jótékonykodás nemtörőjevé szegődött. Minden jövedelmét segítségre szoruló, szerencsétlen embereknek szánja és intézeteket alapít férje emlékére. Néhány évvel ezelőtt Ó-Budán, megtévedt fiatal lányok megjavítására a Jó pásztor intézetet alapította s most ugyancsak Ó-Budán, a Bécsi-ut mellett az ő nemeslelkűségéből létesült közhasznú intézetet szenteltek föl. Az új intézet Irgalom Háza czímmel gyógyíthatatlan betegek kórháza.

A kis-czelli halmok tövében van a nagy háromemeletes kórház. Telkét a hercegné adományozta s az ő költségén épült a kórház is, melynek négy kórterme egyelőre ötven ágyra van berendezve. A gyógyíthatatlan betegek kapnak ápolást itt, kiket a kórházak nem vesznek föl. A kórházhoz szép kápolna is tartozik. Az Irgalom házat tegnap délelőtt szentelte föl dr. Kohl Medárd püspök, Kirschhoffer Károly ó-budai plebános és több lelkes segédletével nagy és díszes közönség jelenlétében. Kohl Medárd püspök a kápolna és a kórház felszentelése után a kápolna oltáráról, mielőtt az első misét elmondta, beszédet intézett a jelenlevőkhez. A püspöknek az intézet fölavatását dr. Hajduska Emil titkár közönte meg. Egy kórterem kivételével a többiben már vannak betegek.

* Kinevezés és áthelyezés. Ő Felsége a király Kállai Salamon nagyszalontai járásbirósági aljegyzőt, a vaskohi járásbirósághoz albiróvá nevezte ki. Helyébe az igazságügyminiszter Nyusztay Béla nagyikindai kir. törvényszéki aljegyzőt helyezte át.

* Köszönetnyilvánítás. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Bende Imre nyitrai püspöknek, a ki az utóbbi 6 év alatt a trencsénmegyei r. kath. iskolák építésére és helyreállítására 67.804 (hatvanhétezer nyolcszáz négy) koronát adományozott, köszönetét nyilvánította.

* A párbajellenes mozgalom, mely Ausztriában a Tacoli-Ledóchowski-estéből kifolyólag indult meg, immár egész Európa mérvadó köréit foglalkoztatja. A párbaj ellen nyílt és elítélő állást foglalt bourboni don Alfonzo spanyol infáns, ki terjedelmes és jól megokadalt levelet intézett Tacoli márkhoz, mely levelet most az osztrák párbajellenes mozgalom vezetősége nyilvánosságra hoz s amelyben a herceg azon reményének ad kifejezést, hogy ez a mozgalom minden vonalon győzni fog. A mozgalomhoz francia részről csatlakoztak de Cuverville altengernagy, Mathieu ellentengernagy stb. Franciaországban különben szintén megalakult a párbajellenes liga, melynek egyik vezető alakja de la Rocque báró tábornok.

Ehhez a férjhez legutóbb egy Parenty nevű órnagy nyilatkozatot intézett, melyben megírja, hogy: »Mint katolikus tiltakozom a párbaj ellen és mint katona azt nem fogadom el. Ha a kihívást elfogadnám, vétenék Isten ellen; ha pedig visszautasítom, a világ szemében ugynevezett »becstelen« vagyok, de inkább tetszem Istennek, semmint az embereknek.« És ehhez az igaz mondáshoz ma már sokkal több férfi ragaszkodik, semmint a társadalom maga hinné. És ez a helyes!

* **A nagyszobeni tüntetés.** A Brassói Lapok írja: Ez év január 15-én Nagyszobon az Uránia-színház előadást rendezett, a melyen a szász diákok a magyarság ellen tüntettek. A tüntetés következménye az lett, hogy az ügyészség 3 szász felső iskolai, több gimnáziumi tanuló és egy asszony ellen nemzetiség ellen való izgatás miatt vádat tett. Az ügyészség a vádat elejtette és ezt a vádlottak ama védekezésével okolja meg, hogy a tüntetés nem a magyarság, hanem a színházigazgató eljárása ellen irányult a ki a német előadások sorát az Uránia-színház előadásaival megszakította. A megokolás szerint a vádlottak terhére nem lehetett olyan cselekményt bizonyítani, a melyből államellenes vagy a magyarság ellen irányuló szándék megállapítható lett volna.

* **Zarándoklat Lourdesba.** Heteyi Hetey Sámuel pécsi megyés püspök ur ő Méltóságának kegyes engedelmével zarándoklat indul Lourdesba *Sihultz* Károly esperes-plebános lelki vezérlete alatt. Az elindulás időpontja 1901. aug. 26. A visszaérkezés időpontja 1901. szept. 9. Utirány: Odamenet: Pécs—Barcs—Kanizsa—Szombathely—Sopron—Bécsújhely—Bécs—Linz Salzburg—Innsbruck (pihenő-állomás) Landeck—Buchs—Sargans—Pfäffikon—Einsiedeln (pihenő-állomás, híres kegyhely) Luzern—Bern—Genf—Lyon (pihenő-állomás) Cette—Toulouse—Lourdes. Visszajövet: Lourdes-tól Genfig úgy mint fent (pihenő állomás) Bern—Aarau—Zürich (pihenő-állomás) Sargans, innen ugyanazon uton mint fent Bécsig. Részvételi árak: Pécsről I. oszt. 490 korona, II. oszt. 375 korona, III. oszt. 216 korona; Kanizsáról I. oszt. 472 kor., II. oszt. 363 korona, III. oszt. 208 korona; Szombathelyről I. oszt. 464-50 korona, II. oszt. 351 korona, III. oszt. 200 korona; Sopronból I. oszt. 451 korona, II. oszt. 342-50 korona, III. oszt. 194 korona. Ezen árakba be van tudva: 1. Az utazási jey ára. 2. 8 napi ellátás: Innsbruckban, Einsiedelnben, Lyonban, Genfben, Zürichben 1—1 nap, Lourdesban 3 nap. 3. A kocsis a vasuti állomástól a szállodáig és viszont. 4. A podgyász beszállítása az állomástól a szállodáig és viszont. Jelentkezni lehet 1901. július 15-ig a zarándoklat vezetőjénél főtiszt. *Sihultz* Károly esperes-plebános urnál Német-Márokön (Baranya m.) Ugyanott részletes illusztrált programot is lehet kapni.

* **Verekedő cipész segítők.** *Baranyi* István és *Nagy* Lajos cipészsegédek tegnap este összeveszték Német-utczán, majd agyba-főbe verték egymást. A rendőrök aztán szétválasztották őket s mindkettőt bekisérték a rendőrségre. Igazolás után szabadon bocsájtották őket.

IRODALOM.

Házassulók és házások könyve. Éppen most jelent meg *Buzárovits* Gusztáv esztergomi könyvkiadónál e címen egy rég nélkülözött könyvecske, mely lelkészeknek a házassulandók helyes oktatásánál szükséges vezérfontai, a házastársak számára üdvös olvasmányul, szülőknek a gyermeknevelésre biztos utmutatóul szolgál. *Hangg* Leó könyve röviden, könnyen áttekinthető módon és szabatosan tárgyalja a házassulandók és házastársak szükséges tudnivalóit és a legfontosabb hit- és erkölcsi tanításokat. Szól a parancsokról, a malasztól, a szétszéledésekről és a házassági akadályokról. Tájékozást nyújt a vegyesházasságokról és a lelkész kötelességeiről a polgári házassággal szem-

ben. Majd a házastársak különös kötelességeit tárgyalja nyolcz különböző szempontból: 1. mint házastársak; 2. mint szülők; 3. mint a keresztény család tagjai; 4. mint családfentartók; 5. mint új rokonok; 6. mint felebbvalók; 7. mint alattvalók; 8. mint a község polgárai. Végül a házasság szentségének szertartását ismerteti e kis munka és helyes, ügyesen meg szerkesztett, rövid életszabályokkal szolgál a házastársak számára és a gyermeknevelés vezetésére. — Tömeges terjesztését a mai hitideg korban melegen ajánljuk a lelkészkedő papság figyelmébe, annyival inkább, mert ára oly olcsó, hogy a legszegényebbek is könnyen megszerezhetik. Ára a csinos kiállítású, 80 oldalra terjedő füzetnek 40 fillér. Minden tíz példány után egy tisztelet-példánnyal szolgál a kiadó. Kapható *Buzárovits* Gusztávnál Esztergomban, valamint minden könyvkereskedésben.

Igazságszolgáltatás.

A meglőtt rendőr.

A múlt év december havában egy betörő tolvajbanda garázdálkodott városunkban, melynek egyik tagja *Tóth* László h.-k.-ujlaki suhancz fölött ítélkezett a tegnapi esküdtszék.

Tóth László 17 éves kora daczára kétrendű betöréses lopást követett el a múlt év december havában. A második betörésnél fegyvert is használt. 3 kövér libát emelt el, zsákba dugta, s éjféli után az Ezredévi Emléktér felé vette útját. A korzón azonban észrevette a rendőrt, s egy fenyőfa csoport sűrűségében rejtőzött el. Azonban a rendőr, *Benedek* Béni megnevezte, hogy valaki a sűrűségben rejtőzik, s kardjával tapogatózva igyekezett a jó madarat kikergetni a sűrűségből. *Tóth* László erre kétszer lőtt *Benedek*re forgó pisztollyal, majd a bokorból kiugrott, s a fegyvert eldobva futásnak eredt. A rendőr, — aki csak kis sérülést szenvedett jobb mellén, mert a golyó a köpenyegén s kabátján keresztül furódván, erejét veszítette, — utána szaladt, s kiabálására a nagyhídról jövő két másik rendőr segítségével sikerült a betörőt elcsipni.

Az esküdtszék a következőképen alakult meg: Elnök: *Millye* Gyula kir. táblabíró; bírák: *Fassie* Pál és *Grámm* Sándor. — A vádhatóságot dr. *Vámossy* Mihály kir. alügyész képviselte, a védelmet dr. *Imrik* Gusztáv kiváló képzettségű jeles fiatal kriminálistánk eszközölte. Az esküdtszék tagjait az ápril havi esküdtek névjegyzékéből sorsolták ki.

Vádlott töredelmesen beismerte a kétrendű lopást, s azt hogy *Benedek* rendőrré kétszer rálőtt. Védelmére csak azt hozta föl, hogy megölni nem volt szándékában.

Dr. *Vámossy* kir. alügyész alapos s gondosan szerkesztett vádbeszédében kérte az esküdteket, hogy vádlottat mondják ki bűnösnek a szándékos emberölés kísérletében is.

Dr. *Imrik* Gusztáv hatásos jogi érvekben gazdag és szép védőbeszédében kifejtette, hogy mily súlyos mulasztást követett el a büntügyi politika, valamint a társadalom is a fiatal büntetettekkel szemben. Szomorú tényként tüntette fel, hogy vádlott, ki nem a megrogzított gonosztevő, mert élénk lelkiismeret árul el töredelmes vallomása, — már nem küldhető javító intézetbe, mert a tett elkövetésekor a tizenhat évet 5 hónappal meghaladta.

Az esküdtek visszavonulván meghozták a verdiket, mely természetesen marasztaló volt.

Kir. ügyész érvét hallgatta meg ezután a bíróság a súlyosító s enyhítő körülményekre

nézve, s rövid tanácskozás után az ítéletet kihirdették.

Tóth László az ismertett bűncselekmények elkövetésében bűnösnek mondatott ki, 2 és fél évi fegyházra ítéltetett. A kir. ügyész, védő s vádlott az ítéletben megnyugodtak s így az jogerős.

Véd- és daczsövetség. *Nagy* József b.-bőszörményi községi bíró és *Asztalos* József tanító perlekedésben állottak egymással már régen.

A múlt évben aztán közösen egy okiratot állítottak ki, melyben kikötötték, hogy a ki a másikat előbb megsérti, 100 forintot fizet. Ez meg is történt nem sokára. A bíró rágalmazta, valamivel a tanítót, aki feljelentette őt a bíróságnál, mely marasztaló ítéletet hozott a bíróval szemben. A tanító pedig minthogy bírói ítélettel tudta igazolni, hogy ellenfele őt megsértette s így a szerződést megszegte, beperelte a bírót a kikötött 100 forint erejéig.

A járásbíró azonban a keresetet elutasította, mivel a szerződés nem volt világos, de meg mert senki kétszer egy és ugyanazou cselekményért nem büntethető, már pedig a büntetőbíró a községi bírót egyszer megbüntette s ha most a 100 forint megfizetésére is köteleznék, másodszer is meg volna büntetve.

A kolozsvári véres választás. Kolozsvárt is véres volt az a képviselőválasztás, a melyet a Bánffy Dezső bukása előtt pár nappal, 1899. év elején rendeztek. *Feilitzsch* Arthur bárót választották meg, a választás estéjén a pártkasszából berendezett kortestanyákon berugott rendőrök ok nélkül vagdalták, kardlapozták a közönséget, a minnek eredménye a Főtéren egy nagyszabású verekezés lön. E verekezés véressé fajult és a rendőrök feje, háta, nyaka több sebtől vérzett. Súlyos sebet kapott 15—20 polgár is. E választási verekezés felett a könnyű és súlyos testi sértések dolgában a napokban tart végtárgyalást a kolozsvári kir. törvényszék. A fel és alperesek száma a harminczat meghaladja. Tanukkal együtt körülbelől 50-en fognak szerepelni a végtárgyaláson.

Az ál-medikus. *Gicz* Kálmán előkelő családnak a tagja, de a családnak sok oka van rá, hogy ne dicsekedjék vele. A könnyelmű fiatal ember nem válogatott az eszközökben, ha arról volt szó, hogy pénzt kell szereznie. Sikasztott, csalt, hamisított és a szerzett pénzt elmulatta.

Egy főpinczértől hamisított takarékpénztári könyvecskére csalt ki pénzt, egy meutőgyesületi szolgától altábornagy nagybátyjától állítólag várt utalvány ürügye alatt csalt ki 13 forintot. Becsapta barátait, mindenkit, akivel a sors összehozta.

Orvosnövendék volt állítólag és elegáns megjelenése mindenütt bizalmat keltett, amíg aztán drágán fizették meg a bizalmat azok, akik hittek ravaszságainak. Végre a rendőrség elé került a szélhámós gavallér és aztán a büntető törvényszékhez, mely 8 havi börtönre ítélte közokirathamisítás, csalás és sikkasztás büntetetei miatt.

A kir. tábla, majd mai tárgyalásán a Curia helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Csütörtök: Tékozló apa.
Péntek: Szegény Jonathan.
Szombat: Szegény Jonathan.
Vasárnap:) d. u. Feneleányok.
este Ocskay brigadéros.

Gringoire, Huszárosan, Szép Galathea.

Három egy felvonásos darab került színpadra tegnap este. A *Gringoire*, melynek czimszerepét ismét *Nyáray* Antal játszotta nagy hatással a közönség elismerő tapsokkal jutalmazta. E. *Kovács* Mariska ugyanaz a bájos, elragadó Lujza volt, mint az előző előadások alkalmával. *Peterdy*, *Bognár* és *Peterliné*, szintén rászolgált az elismerésre.

Az est érdekességét azonban a *Szohner* Antal *Huszárosan* című egyfelvonásos vígjátékának bemutatója képezte s talán ez vonzotta a színházba azt a nagy közönséget is, mely teljesen megtöltötte ugy a páholyokat, mint a földszinti padsorokat.

Herczegh Ferencz-féle alakok mozognak a színpadon a *Lili*-féle *sturm* jelenet képezi a csattanós befejezést, újat, eredetit hiába kerestük, nem voltunk képesek sem a mesében, sem a darab szellemében felfedezni. Nagy érdeme azonban a szerzőnek a darab kidolgozása. Gördülékeny, ötletes s a közönség érdeklődését leköti.

Kitűnő alakja *Marjay* Miklós ezredes, az illatszereket gyűlölő, katonás, nyers modoru ezredes (*Peterdy*) és a naiv kedélyű *Margit* leánya (*Szohner* Olga). Szerepelteti a szerző, *Dóczy*nak a *Csók* című kötetét, de bizonyára nem fogja megköszönni e szerepet a kötet szerzője. Abban pedig, hogy egy kurta ruhás, jó nevelésű kis leányka, az első találkozás alkalmával csókot kérjen egy huszárhadnagytól, nagy lélektani tévedést látunk.

Hibái mellett meg vannak a kisdarab előnyei is s ha mást nem is ért el vele a szerző, azt elérte, hogy közönségünknek néhány igen kellemes percet szerzett, mert ha a mese nem is eredeti, — de kedves mese s az alakok, ha nem is újak, de rokonszenvesek és azok közül való, melyeket mindig igen szívesen látunk a színpadon. Hogy tetszett a darab közönségünknek, külsőleg is nyilvánította és a jelenlevő szerzőt többször tapsolta a lámpák elé. A főszerepet a szerző leánya, *Szohner* Olga játszotta, azzal a bájjal, elevenséggel és kedvességgel, melyet már szinte megszoktunk tőle.

Kitűnő volt *Peterdy* Sándor s pompás alakítást mutatott be *Szarvasy* és *Falaky*. Az ügyes vígjáték megismétlését, azt hisszük, igen szívesen venné a közönség. Komikus hatást ért el az ügyelő vigyázatlansága, hogy a felvonás befejezte előtt leengedett a függőnyt s újból fel kellett azt vonni, hogy a még hátralevő néhány szó mondókát elmondhassák.

Végül a *Szép Galathea* került színpadra *Székely* Irénnel a czimszerepben, ki bájos hangjával elragadta a közönséget. Csak több életet, elevenséget szeretnénk látni játékaiban. A többi szereplők a régiak voltak.

(m. j.)

A mai bemutató. Ifj. *Dumas* szenzációs színműve: a *Tékozló* apa, melyet a Nemzeti színházban nemrég ritka sikerrel hoztak színpadra, ma kerül bemutatásra színpadunkon. A színmű főszerepeit *Somogyiné*, *Pintérné*, *Erdélyiné*, *Peterdy*, *Nyáray*, *Pataky*, *Szarvasi*, *Erdélyi* és *Dési* játssza. A darabra nagy ambícióval készültek a szereplők s gondos próbák előzik meg az előadást.

A Szegény Jonathán reprize. A színház műsorában két estét foglal le a *Szegény Jonathán* reprize. A kitűnő operett, melyben *Székely* Irénen és *Ámon* *Margiton* kívül az egész énekes személyzet játszik, pénteken és szombaton adják.

Fedák Zsazsa sanzonett. A Magyar Szó írja, hogy *Fedák Zsazsa*, a Népszínház jelenlegi temperamentumos primadonnája a berlini *Wintergarten* mulatóba szerződött, a hol *Kopácsy* *Juliska* aratta legutóbbi sikereit. A fiatal művésznő már régebb idő óta foglalkozik azzal a tervvel, hogy kilép a színpad anszámbléjából és a sokkal rátermettebb kuplé és táncz-számokkal utazza be a kontinens.

Elégtétel Porzolt Kálmának. Az Egyetértés több cikkben támadást intézett *Porzolt Kálmán*, a Népszínház igazgatója ellen, ki ez ügyben kikérte a népszínházi bizottság ítélkezését és a cikkek szerzője ellen sőtört indított a budapesti büntető törvényszéknél. E támadásokkal szemben a Népszínház igazgatója ma hármas elégtételt kapott: a népszínházi bizottságnál, a büntető törvényszék előtt és magában az Egyetértésben. A nevezett lap mai száma ugyanis a *Porzolt-ügy* befejezése címen a következő közleményben önként elégtételt ad a megtámadott igazgatóknak:

A népszínházi bizottság legutóbbi ülésén foglalkozott *Porzolt Kálmán* amaz ügyével, a melyet az *Egyetértés* több cikkben szelítetett. Az ülésen *Halmos* *János* polgármester elnökölt s felolvastatott a végrehajtóbizottság ez ügyben hozott határozata az összes ügyiratokkal együtt. A bizottság ezek alapján a *Porzolt* igazgató ellen felhozott vádakkal szemben konstatálta, hogy *Porzolt* nem élt vissza igazgatói hatalmával a színház női tagjaival szemben. Ellene sem e tekintetben, sem hároméves színgazgatói működése alatt más irányban sem merült fel semminő panasz. Annak idején a lapunk provokálta a Népszínházi bizottság ítélkezését s örömmel konstatáljuk, hogy a bizottság felhívásunknak eleget tett, egyszersmind örömmel konstatáljuk azt is, hogy *Porzolt Kálmán* igazgató a bizottságtól teljes elégtételt kapott. Ez elégtételt a magunk részéről is önként szívesen megadjuk neki, annál inkább, mert annak idején megjelent közleményeinkben az ő magánbecsületét érinteni külsőben is a legtávolabbról sem volt szándékunkban.

Az ügy egyébként már a vizsgálóbíró előtt is békés befejezést nyert.

Ezt hívják magyarul visszazippantásnak.

REGÉNY-CSARNOK.

Sibilla.

Irtá: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

79.

— Holnap, — mondá a szereacsétlen, — holnap. Nem *Anthol*, akkor már senkit sem fogok terhelni.

Elrohant, egy tekintetet sem vetett a színpadra. A másik fogai közt mormogta:

— Gyermekes fecsegő. Meggondolja még. A történetet nagyon pikánsnak találták. Drámai anyag és ellentétek megbeszélésére nyújtott alkalmat.

Sibilla szóltanul hallgatta. Hallgatag és szórakozott maradt s kijelentette, hogy fáradt, elbúcsuzott, hogy a reá várakozó *Hannával* haza menjen.

Az igazgató kikísérte az előszobába, sietve egy tekercset csuszatott kezébe, halkán mondá:

— Az első ezer!

Oly fénylő tekintettel találkozott, hogy csodálkozva kérdezte magától: — A maminnak szolt ez? *Szegény* gyermek! Biztosan adóssága, gondja van. No, — folytatta, — reá nézve megszűntek a nyomor napjai.

Sibilla zsebében a pénzzel, oly sietve haladt, hogy *Hanna* alig tudta követni. Az utóbbi a lépcső első fokára lépett, midőn már *Sibilla* a negyedik emeleten egy sajátságos kis

alak előtt, ki a lépcsőn guggolt, hirtelen megállt.

Az endorai boszorkány volt, ki nem tudott vágyának ellen állani, hogy hódolatát még ezen éjen ki ne fejezze a felkelő napnak s el ne hozza a koszorút, csokrok egész tömegét, melynek létezését a tulajdonos figyelembe sem vette.

Követte *Sibillát* a szobába, hol kincseit lerakta. — Ha a kisasszony kegyeskednék kibontani, több értékeset találna benne, mint az illatos virág. A boszorkány ért hozzá. Van itt többféle; de ezt itt az ibolyával, melyet az orosz ur dobott páholyából, vizsgáljuk meg először.

— Tedd te azt boszorkány. — mondá *Sibilla*, — nem szeretném a tövissel ujjamat megszurni.

— Ej, szívesen megteszem. — Hihetetlen igyekezettel fogott munkához.

— Nézze kisasszony e gyönyörű ametiszt nyakéket. Nem megjövendöltem! A smaragd gyűrű és rubin brós semmi hozzá képest! *Zensur*! Jó kezdet, fogja kisasszony.

Hanna, ki későbbben lépett be, a meglepetéstől kővé meredve állott. Vörösre sirt szemével, izgatottságtól reszkető ajkaival méltó képet nyújtott a boszorkány mellett.

Most győzött a harag. Virágokat, drága kőveket s egy csomó szemetet összekapva, ezen szavakkal dobta az öreg ölébe:

— Menj, távozz boszorkány ördögös holdiddal együtt! Drága kővekben nem szenvedünk hiányt. Hamis ékszerre nincs szükségünk!

— Menj *Eudor* s vidd magaddal a csokrokat, — mondá *Sibilla* kissé más hangon. — Minden mi benne van, legyen tied! Most menj.

Magánkívül az örömtől az öreg, *Sibilla* előtt térdre borult, csókolta kezét, ruháját, csak nehezen lehetett eltávolítani a szobából.

— Csak egyedül te nem örvendesz *dialom*nak *Hanna*? kérdé *Sibilla* a rossz kedvű *duemiat*, midőn egyedül maradtak.

— Örvideni? Sirt szeretnék s meg is tettem. Lehet-e jó vége, mi ilyen alapon épül. De nem szólok belé. Szavam mit sem használ; elég hosszú ideig éltem és szolgáltam, hogy tudjam, mindenki akaratának teljesülni kell, pusztuláshoz vagy szerencséhez vezessen az.

Hozzá szokva ilyen beszédekhez, s más gondolatokkal elfoglalva *Sibilla* nem figyelt az öreg nő szavaira. Más dologra tért s hízelve mondá:

— Kedves, jó *Hanna*, kérésem van hozzád, oly nagy, alig merem kimondani.

Már ez megint mi lesz, gondolta *Hanna*, de hangosan így válaszolt.

— Kisasszony parancsol.

— Látod *Hanna* odaát a hadnagnál a lámpa még ég.

— Mit érdekel az bennünket.

— Oh nagyon. Pólyáid be magad tetőtől talpig a fekete kendőbe, vedd ezen tekercs aranyat, vidd a szemben levő házba, ne pihenj addig, míg a hadnagy legényének kezébe nem adod s az ura szobájában át nem adta. De akkor sietve távozz, hogy nyomodot se találják. Kérlek, kérlek kedves *Hanna*, tedd meg mit mondtam.

— Mindég szebb, — mondá *Hanna* akadozva s a méregtől kipirulva, minden tiszteletet elfelejtett. A hadnagnak. A szép *Breida* hadnagnak. Ha nem ismerném a kisasszonyt, nem tudom mit gondolnék.

(Folyt. köv.)

Botrány a Reichsrathban.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Bécs, ápril 24.

Ma ismét nagy botrány volt a Reichsrathban. *Pernerdorfer* vad nagy német párti a büntető törvénykönyv 68. §-ának — mely az uralkodóház tagjainak sérthettségét mondja ki, — törlését indítványozta. Élesen, durván nyilatkozott a trónörökösről, aki szerinte ugy

nyilatkozott, mint egy klerikális pártvezér. Gunyosan jegyzi meg, hogy a birodalomban 60 olyan ember van, aki bármit tesz, sérthetetlen. (Közbe kiáltások: Oktalan veszélyes volt a trónörökös nyilatkozata.) Nálunk bebörtönöztek egy embert, mert Albrechtről azt mondta, hogy tejáruló. Angolországban a trónörökös hamis kártyások közé került s a törvényszék előtt folyt az ügy. Ausztria polypkarokkal van körülveve; itt csak egy segít, a klerikalismus kiirtása.

Berger: Vessétek sziveitekbe, amit Grilpatzer mondott.

Ezekre az esztelen kirohanásokra óriást zaj keletkezett, egyik-másik képviselő a padot verte. Ki velük! Le a zsidókkal! kiáltották.

Steiner: Ezt nem türjük!

Mayer és Perger egymásra rohanak, ökölbe szorított kézzel.

Elnök az ülést felfüggesztette.

Midőn újból megnyílt az ülés, **Pernerdorfer** folytatja kirohanásait.

Körber miniszterelnök válaszolt az ocsmány kifakadásokra. — Századok által szentesített hagyomány az uralkodóház sérthetlensége.

Végül **Pernerdorfer** indítványát nagy zaj között elvetették.

TAVIRATOK.

A nunczius Wlassicsnál.

Budapest, április 24. (Saj. tud. táv.) Talliáni bécsi nunczius látogatást tett Wlassics Gyula vallás- és közoktatásiügyi miniszternél.

Hol van a trónörökös?

Bécs, április 24. A Wiener Abendpost azt írja, hogy Ferencz Ferdinánd főherceg és Hohenberg hercegnő négy nap óta a hellmon-söldti kastélyban Linz (mellett) tartózkodik.

Abbázia fejedelmi vendégei.

Abbázia, április 24. A luxemburgi nagyhercegi pár családi ebédjén jelen voltak a luxemburgi trónörökös nagyherceg és neje, a badeni trónörökös és neje és az anhalti hercegnő. Este 8 órakor a Villa-Amália előtt fáklyásmenet és szerenádo volt. A nagyhercegi pár az erkélyről fogadta a lakosság hódolatát és a nagyherceg háromszor éltette **Ferencz József** királyt, a mit a közönség lelkesen viszhangoztatótt. Azután a nagyhercegi pár kíséretével a gyönyörűen kivilágított városon keresztül a voloskai kikötőbe hajlatott, a hol a fiemei kormányzó gőzösére szálltak és sétát tettek a lovranai part mentén. Sok gőzös és naszádo kísérte a nagyhercegi párt vivő gőzöst. A hajók lampionokkal voltak díszítve. Az egész partvidék fényesen ki volt világítva és a környéken emelkedő hegyeken tüzek égtek. A villák is gyönyörűen voltak világítva.

A búrok harcra.

Fokváros, április 23. Hivatalos kimutatás szerint a hadifoglyok száma azokon kívül, akik még Oranjiában és Transzvámban vannak, 17823. (M. T. I.)

Osztrák képviselők affairja.

Bécs, április 24. A lapok közlése szerint Völkl képviselő a képviselőház tegnapi ülésén történetek miatt elküldte megbízottjait Wohlmeyer képviselőhöz. Wohlmeyer kijelentette, hogy elhatározását ma fogja közölni Völkl megbízottjaival. (M. T. I.)

A polnai vérvád.

Bécs, április 24. A semmitőszék tagjai pontban 10 órakor jöttek a terembe. Habietinak elnök kihirdette a következő ítéletet: **Hilsner** Lipótnak a piseki esküdtszék ítélete ellen beadott *semmiségi panaszát elvetették*. A megokolást később fogja közölni a bíróság.

Bécs, április 24. A legfőbb törvényszék mint semmitőszék másodszer foglalkozott az esküdtszéknek Hilsner Lipót ellen hozott ítéletével. Hilsnert a piseki esküdtszék tudvalevőleg kötélhalálra ítélte.

Orosz belállapotok.

Odessza, ápr. 24. A gazdasági válság Oroszország déli részében rettentő mérveket ölt. A munkanélküliek száma aggasztóan növekszik, úgy hogy a kormány május 1-ére való tekintettel a legkiterjedtebb rendőri intézkedéseket tette foganatba. A munkanélkülieket a vidékről a városokba internálják, hogy ott a kozákok jobban ügyelhessenek rájuk. A legutóbbi napokban mintegy 20.000 munkanélküli embert internáltak Jekaterineslovba, Rostovka és Karkovba.

Elfogott csalók.

Szeged, április 24. (Saj. tud. táv.) A rendőrség letartóztatta Sarnyai Márton és Szanka János földmivéseket, kik egyszerű emberekkel elhitették, hogy a sorsjegyük százezreket nyert és ennek kifizetésére a nyereség utáni százalék címén pénzt csaltak ki. A csalók budapesti bankok igazgatóinak nevével táviratokat hamisítottak, pecsétes iratokat mutattak fel a siker érdekében és ezeket harácsolták össze. Egyedül Hegyesi József gazdag paraszt 4000 koronát fizetett. Az áldozatok száma eddig 18. A házkutatásnál jegyzéket találtak, mely szerint a csalást Torontál és Temesmegyékre is ki akarták terjeszteni.

Léghajón a tengeren keresztül.

Páris, április 24. A Figaro jelentése szerint Godard léghajós azzal a tervvel foglalkozik, hogy egy 11.000 köbméter térfogatú léggömbbel átkel az Atlanti Óceánon. Azt hiszi, hogy ezt az utat a legkedvezőbb esetben öt, a legkedvezőtlenebb esetben tizenkét nap alatt fogja megtenni. Az utazáson tíz személy fog részt venni. A költségeket Észak-Amerikában fogják előteremteni gyűjtés útján.

Japánból.

Jokohama, április 24. A japán lapok azt hiszik, hogy a koreai kölcsön dolgába erősen belejárt az oroszországi keze. Ebben a lapok megsértését látják az 1896-ik egyezségnek, a melyben Oroszország és Japán ugy egyeztek meg, hogy ha Kórea külföldi kölcsönre szorul, a két állam egyetértéssel fogja támogatni. Eddig mélyszélesen hallgattak a dologról. Most azt mondják, hogy a bányákat és az elzáróított vámokat nem fogják megterhelni a kölcsönnel,

de igenis igénybe veszik, ha a többi bevételi forrás nem lesz elegendő az adósság visszafizetésére. Ilyen módon veszik elejét a vámfelügyelő rögtön tiltakozásának. Kórea még egy millió jennel tartozik Japánnak. Hir szerint ezt az összeget a kölcsönből teljesen visszafizetik, Pavlov szjőuli orosz diplomáciai képviselő Tokióba utazott, hogy az odavaló orosz követvel tanácskozzék.

Kinai bonyodalom.

Sanghai, április 24. A császár egy hatóságot szervezett a tartományi kormányzók-tól beérkezett reformjavaslatok tanulmányozására és a birodalom javára legcélszerűbb javaslatok kiválasztására. A hatóság tagjai: herceg Csing, Li-Hung-Csang, Jung-Kung-Kang, Baugvensan, Luhuanli, Liukunfi és Csang-Csitung. Minelyt ez a hatóság megteszi jelentését, a császár az özeveg császárnő tanácsának és hozzájárulásának kikérése után megfelelő rendeleteket fog kibocsátani és mielőtt az udvar Pekingbe visszatér, dekrétumot fog közzétenni, amely az elrendelt reformokat életbe lépteti. A sanghai lapok ehhez hozzátesszik, hogy az új hatóság neve: Az államügyek főhivatala lesz és az államtanács helyét fogja elfoglalni, a melyet megszüntetnek. Egy császári rendelet fölszólítja Ju-Uentlutit, Kwang-szi kormányzóját, hogy tegye le hivatalát, utódjává pedig Lehiudszi junani kincstárnokot nevezi ki.

A pestis.

Fokváros, április 24. Fokváros maláji negyedéből ma délután el akartak vinni néhány benszülttet, a kik pestises betegekkel érintkeztek. A városrész lakói megakarták ezt akadályozni, úgy hogy a rendőrségnek kellett közbelépnie, de még így is holnapra kellett használni a gyanus malájiak elvitelét.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 186.

Idénybér. 182 sz.

Nagyváradon, csütörtökön, 1901. ápril. 25-én

Tékozló apa.

Színmű.

S Z E M E L Y E K :

De la Rivoniere, gróf	— —	Peterdy Sándor
André, vicomte, fia	— —	Deésy Alfréd
De Chavry, marquisnő	— —	Tóváry Anna
Helén, unokahuga	— —	E. Kovács Mariska
De Fournas	— —	Nyáray Antal
De Ligneray	— —	Pataky Béla
De Prailles	— —	Szarvasi Sándor
De Nanton	— —	Erdélyi Miklós
Godefrone	— —	Somogyiné N. Julia
Albertine	— —	P. Szép Olga

MELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr. Támlaszék 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap pénteken, április 26-án

Szegény Jonathán.

Operette.

KOZGAZDASAG.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, április 24.	
Buza októberre	7.81
Buza áprilisra	7.75
Tengeri	5.40
Rozs okt.	6.92
Zab ápr.	6.47
Káposzta, repce, aug.	—

Értéktőzsde.

Budapest, április 24.	
Osztrák hitel	721.75
Magyar hitel	728.50
Allamvasút	690.—
Rimamurányi	528.50
Magyar jelzálog	466.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. április 24-én.	
Magyar aranyjárdék 4%	117.50
Magyar koronajárdék	92.90
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4,1/2%	120.75
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2,1/2%	100.50
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	118.—
Magya földtehermentesítési kötvény 4%	93.—
Italmérségi jog megváltási kötvény	99.75
Horvát-szlavónföldtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresemény-sorsjegy-kölcsön	173.30
Tiszszabályozás szegeci sorsjegyek kölcsön	141.—
Osztrák járadék papírban	98.25
Osztrák járadék ezüstben	97.80
Osztrák járadék aranyban	117.60
Osztrák korona járadék	97.25
Osztrák államsorsjegyek	141.—
Osztrák magyar bank részvény	16.80
Magyar hitelbankrészvény	698.50
Osztrák hitelintézet részvény	698.50
Párisi vista	95.56
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	19.07
Németbirodalmi márka	117.60
London vista	240.35
20 márkás arany	28.50

A szorokszélességi lelelés:

Dr. VUCSKICS GYULA.

1554—1901. évi. szám.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának folyó évi április hó 12-én és folytatva tartott ülésén 73—3836—1901. kgy. számú határozata értelmében a választás folytán megüresedett I-ső osztályú esetleg üresedésbe jövő II-od oszt. rendőrbiztosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom ennél fogva mindazokat, akik ezen a május havi rendes közgyűlésen

választás útján betöltendő I-ső oszt. esetleg üresedésbe jövő II-od oszt. rendőrbiztosi állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket méltóságos dr. Beöthy László főispán urhoz, mint a kijelölt választmány elnökéhez *f. évi május hó 3-ik napjának d. u. 5 órájáig* annyival is inkább adják be, mivel a későbbben beadott pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyvárad, 1901. ápril hó 21-én.

Dr. Bulyovszky József.
polgármester.

81-2-3

KRUGSTEINIZIDORUTÓDA

Telefon 67. sz.

ROSENBERG IZSÓ

Telefon 67. sz.

a »Beocsini Czemengyári Unio« képviselője,

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca.

Ajánlja: Beocsini, román és portland cément, erdélyi gipsz, valódi aszfalt fedéllemez, elszigetelő lemezek és elszigetelő anyagok, carbolineum, tinctoral, stuccatur-nádfonat, kőgyagcsövek, cémentlapok, betoncsövek, keramit, disztégla, fedél-cserép, karstmárvány, továbbá kitűnő amerikai petróleum elsőrendű gépolajok, gépszir és kocsikenős raktárát.

Vállal: Aszfaltozásokat valódi természetes aszfalttal. Nedves falak szárazzá tételét aszfalttal. Szagtalan aszfalt fedéllemezreli vagy Kátrány kőfedéllemezreli mindennemű tetőfedés és Facement-fedést.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA R. T.

Nagyvárad, Apáczai-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hírlapok,
venalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfeljek,
számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naplók,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.